

KDO IN KAKO JE OVIRAL DELO OBČINSKE SKUPŠČINE?

Po prvih volitvah leta 1990 sta se v Mostah dogovorili dve največji stranki LDS in DEMOS, da bo LDS dala kandidata za predsednika Skupščine, DEMOS pa kandidata za predsednika IS. Oba kandidata sta bila na volitvah tudi izvoljena. Kljub nekaterim zapletom je sprva delo v Skupščini kar zadovoljivo potekalo, dokler ni bil g. Jančar izvoljen v DZ. Ko je bilo treba iskati novega župana so vse stranke menile, da to mesto pripada LDS. Toda, ko je bilo objavljeno ime kandidata g. Anteja Madjarja so poslanci DEMOS-a menili, da bi bil g. Madjar morda »preozek« za vodenje Skupščine, zato so opozorili LDS, naj postavi kakega drugega kandidata, ker imenovani verjetno ne bo izvoljen. Po tem opozorilu so se začela številna ostra pregovarjanja in hudi očitki, češ da se nima nihče pravice vtikati v interne zadeve stranke in da je to izključno strankina zadeva, koga bo kandidiral.

Ker je LDS vztrajala na prvotni ponudbi kandidata in ker je hotela priti v predsedstvo stranka SDP, so se vse stranke dogovorile, da bosta dali LDS in DEMOS svoja

kandidata za predsednika, medtem ko bo dala SDP kandidata za podpredsednika Skupščine. DEMOS-ovi poslanci so predlagali naj bodo volitve ločene, ne v paketu, toda LDS in SDP sta zahtevali nasprotno. Volitve so potrdile tisto, kar so DEMOS-ovi poslanci predvidevali: »Nihče ni bil izvoljen!«.

Po neuspelih volitvah, bilo je skupno zasedanje, je bilo potrebno nadaljevati sejo po zborih. Zbor KS je po dnevnem redu nadaljeval sejo in jo tudi končal; medtem ko so bili v DPZ člani LDS in SDP »utrjeni« in so zapustili sejo.

Nato je bilo opravljenih več razgovorov med strankami za uskladitev interesov, a brez uspeha.

Ko smo se na koordinaciji predsednikov zborov spet dogovarjali, da bi Skupščino spravili v tek, je bil vedno postavljen pogoj, da se voli za predsednika istega kandidata LDS, čeprav je bilo jasno, da tudi v drugo ne bi bil izvoljen. Ker se zadeva zaradi vztrajanja LDS na prvotnem kandidatu ni premaknila z mrtve točke, so se poslanci skupine DEMOS obrnili na SDP

in predlagali, da bi SDP dala kandidata za predsednika in tako bi skupščina spet delovala. Po dveh razgovorih s predstavnikoma SDP in čakanjem na odgovor »baze« (pozitivni ali negativen), le tega ni bilo.

Med tem ko so potekali razgovori med strankami so službe IS normalno delovale. Pripravljale so potrebne odloke, poročila, programe, proračun in druge zadeve kar bi morali na Skupščini obravnavati. Toda to ni bilo po volji poslancem LDS in SDP. Zato so le ti v DPZ »skonstruirali« nezaupnico IS, čeprav je bila večina prepričana, da IS dobro dela. Povedali so, da bodo blokirali Skupščino in da ne bodo prišli na sejo. Grozilo je, da bo republika zaradi nesprejete proračuna uvedla prisilno upravo v občini in da bodo tako dosegli svoje. V takem napetem stanju in blokadi dveh sej Skupščine so nastopile poletne počitnice. Ko smo se posamezni poslanci srečevali tudi med počitnicami, smo drug drugega opozarjali o nujnosti deblokade in začetka rednega dela skupščine, vendar nihče ni ponudil kaj konkretnega.

V septembru sta predstavnikoma LDS in SDP za 22. 9. povabila vse stranke, da bi se dogovorile za nadaljevanje dela Skupščine. Na sestanku sta sklicatelja v uvodu poudarila, da je treba prenehati s starimi spori, jih ne več pogrevati, ampak na novo iskati rešitve, saj da so z njihove strani vse opcije odprte. Toda po krajšem razgovoru sta podala iste zahteve kot že ves čas doslej, to je izvolitev istega kandidata za predsednika, podpredsednika, predsednika DPZ in nezaupnico IS. Opozorila sta še, da če ne bodo usklajeni njihovi interesi, bosta SDP in LDS podprli samostojni decembrski seje z edino točko: Razprava

o vzhodni avtocesti, vse ostalo pa bodo blokirali. S strani skupine DEMOS je bilo ponovno poudarjeno, da ne more sprejeti istega kandidata za župana in da se ne strinjajo z nezaupnico IS, ker po mnenju večine le-ta dobro dela; pripravljena pa se je dogovoriti za odprtje novega sekretariata in izpolnitvi mesta v IS s strankarsko opredeljenimi delavci LDS, čeprav do sedaj tega ni bilo. SDP je menila, da za mesta v IS ni zainteresirana, zato naj se o IS dogovarjata sami LDS in DEMOS.

Sprva je LDS zahtevala podpredsedniško, mesto v IS in še nekaj sekretariatov. Ker pa se je med tem časom nekaj članov IS politično nagnilo k LDS, se je zadeva zapletla in je bilo več sestankov spet neuspelih.

Približeval se je mesec december in pogajalski skupini sta se končno sporazumeli, da pripravita pisni osnutek dogovora in sicer, da LDS zasede tretje mesto v IS, da se umakne vprašanje zaupnice IS in da se tako omogoči delovanje skupščine. Pri tem je bilo treba dobiti še soglasje SDP, da se strinja s kandidiranjem svojega kandidata kot podpredsednika skupščine. Vse ostalo naj se ne bi spreminjalo, ker se mandat poslancem že itak izteka.

Skupina DEMOS se je obvezala, da se bo pogovorila s SDP. Toda s strani SDP so bile postavljene spet nemogoče zahteve (očitno z namenom zaviranja). Zahtevali so: mesto predsednika skupščine, predsednika DPZ in za LDS še eno mesto podpredsednika skupščine. Razumljivo je, da teh novih zahtev SDP ni bilo mogoče jemati resno, saj sta skupina DEMOS in LDS že pripeljali zadevo h kraju, kjer bi

vsaka stran nekaj »iztržila«. SDP bi dobila na novo podpredsednika v skupščini, LDS bi dobila tretje mesto v IS, skupina DEMOS bi se odpravila želji po predsedništvu v DPZ, ki ga je prvotno imela. Umaknena pa bi bila tudi nezaupnica IS.

Na sestanku vseh treh pogajalcev dne 7. 12. 93. so predstavniki skupine DEMOS vztrajali na tako rekoč že dogovorjeni poziciji in približno vsklajenem razmerju strank za delovanje skupščine. Pričakovali smo, da bo nasprotna stran le uvidela nujnost sporazuma in podpisala dogovor o sodelovanju. Vendar tudi to pot ni bilo razumevanja.

Povdariti moramo, da v naši skupščini dva zbora ZKS in ZZD delujeta konstruktivno (preko 66%) in imata že opravljeno delo dveh sej skupščine, medtem ko člani SDP in LDS v DPZ-ju delujejo zelo destruktivno, so v zaostanku, s tem pa blokirajo delovanje celotne skupščine. Tudi opozorilo, da ni pošteno do volivcev, da samo del poslancev zavira delo skupščine ni bilo učinkovito. Nasprotno! Groziti so začeli z republiško preiskovalno komisijo, če ne bo ugodeno njihovim zahtevam. Toda teh nizkotnih groženj, kakor tudi ne prejšnjih groženj o uvedbi prisilne uprave na naši občini ni nihče jemal resno.

Na podlagi teh izkušenj v naši občini lahko sklepamo, da pri nas še vedno obstaja nekaj ljudi iz stare strukture, ki se nikakor ne more otresti 45-letnega obvladovanja večine z manjšino in to za vsako ceno, seveda na škodo številnih in nič krivih občanov.

Za pogajalsko skupino DEMOS
JOŽE BEVEC

DEMOKRACIJE NI BREZ OPOZICIJE

Politične stranke, zastopane v skupščini občine Lj. Moste-Polje, se še niso sporazumele za deblokado skupščine, ki traja od letošnjega februarja. Strankarski prvaki so v pogovorih na straneh našega časnika prikazali vsak s svojega zornega kota pogled na ta žgoč problem. Tokrat bo stališče koalicije strank, združene v Demos, pojasnjeval predsednik njihovega poslanskega kluba Janez Žagar.

Smo ena od najmočnejših političnih skupin v skupščini Lj. Moste-Polje, ki še vedno deluje in se usklajuje kot koalicija strank Demosa. Tudi odhod nekaterih poslancev socialdemokratske stranke iz naših vrst pred dvema letoma ni spremenil razmerij v skupščini. Sam sem vodja poslanskega kluba leto in pol, izhajam pa iz Slovenske ljudske stranke. Poslanci Demosa delujemo v skupščini povsem usklajeno. Naš interes je, da skupščina normalno deluje. Sodimo, da iz-

vršni svet vsemu navkljub dobro dela, vendar je slabo, da se njegovo delo ne preverja v skupščini. Toda to ni naša krivda. Demos nima v družbenopolitičnem zboru toliko poslancev, da bi zagotovil njegovo sklepčnost. Če bi bilo vsaj malo dobre volje v vrstah LDS-a, bi ta zbor deloval normalno. Skupaj z LDS-om smo menili, da je ena od možnih rešitev tudi ta, da bi nekaj izpraznjenih mest v izvršnem svetu zapolnili s kandidati LDS. Želja LDS je namreč, da bi bili tudi oni

udeleženi pri izvršni oblasti. Tik pred zaključkom pogovorov pa je LDS prišel na dan z novimi zahtevami, ki pa presegajo njihovo politično moč v skupščini. Ne strinjamo se tudi s tem, da bi vse tri stranke dobile oziroma delile oblast v občini. Naše stališče je, da se o tem pogovorimo z LDS ali SDP (ZLSD), nikakor pa se ne strinjamo s politiko, ki bi spominjala na staro SZDL.

V nekaterih občinah (npr. Lj. Center) so po zgledu vlade oblikovali veliko koalicijo. Ali o tem v občinski koaliciji Demos ne razmišljate o tem?

Ne, ne razmišljamo. Kot sem dejal, ne mislimo ustvarjati nove SZDL. Pozicija in opozicija mora biti in s tem kontrola oblasti, kar hkrati pomeni ustvarjanje demokratičnih procesov odločanja in pa seveda boljše in učinkovitejše delo. Veliko koalicijo zagovarjamo v naši občini SDP in delno LDS, češ da bi šele s porazdelitvijo oblasti občinska skupščina normalno funkcionirala.

Koliko časa se bo po Vašem mnenju to stanje nadaljevalo?

Koliko časa bo blokada skupščine trajala, ne vem, ker to ni odvisno od nas. V dveh zborih smo tekoče delo opravili.

Tudi poslanci LDS in SDP (ZLSD) ne blokirajo dela v zboru krajevnih skupnosti in zboru združenega dela, ker se čutijo odgovorne svojim krajanom in volilcem. Moram pa poudariti, da izvršni svet, ki ga je postavil Demos, ni bil sestavljen po strankarskem, ampak strokovnem ključu. Ker menimo, da bi bilo pred zaključkom mandata nesmotno zamenjati izvršni svet,

Janez Žagar

ga podpiramo. Kot poslanec v zboru krajevnih skupnosti, menim, da je izvršni svet prislusnil zahtevam krajevnih skupnosti in se vključil v gradnjo cest in druge infrastrukture. Članom Demosa ni cilj zasesti funkcije in stolčke, ampak nam gre za koristi krajanov na terenu.

Ali ste v Demosu podprli gradnjo vzhodne avtoceste?

Da. Kot veste, je v ta namen sklicano posebno zasedanje skupščine. Politične stranke smo dosegle ta pomemben dogovor. Druge točke, ki jih je predlagal podpredsednik skupščine g. Viljem Celestina, niso podprli poslanci LDS in SDP. Gradnjo avtoceste torej podpiramo, čeprav bom kot član SLS težko prebolel izgubo plodnih kmetijskih površin. Boljše prometne povezave zahtevajo tudi takšne žrtev. Smo pa za rešitev, ki bo najmanj obremenjevala okolje in čimmanj okrnila krajinsko kulturo.

V občinah in političnih strankah bodo prišle v ospredje razprave o lokalni samoupravi. Ali se pripravljate nanje?

Vsekakor. Intenzivno spremljamo tudi razprave v državnem zboru. Smo za čimprejše preoblikovanje občin in za vsa tista stališča, ki jih na državni ravni zagovarjajo SKD, SLS in SDSS. S ponujenimi rešitvami, kar se tiče Ljubljane, nisem zadovoljen. Ljubljanska mestna občina bi namreč segala do hribovitih krajev naše občine, se pravi do tam, kar bi bilo za Ljubljano še kaj vrednega. Sem za to, da bi se primestne vasi (Besnica, Sostro, Zadobrova itd.) povežale v samostojno primestno občino, saj bi le tako ohranile svojo identiteto.

MARJAN KOVAČEVIČ-BELTRAM

● Pogovor s poslancem v državnem zboru Janezom Jančarjem.

Poslanca liberalno demokratske stranke in prejšnjega predsednika občinske skupščine Janeza Jančarja zagotovo ne boste našli med tistimi, ki so najbolj pogosto na govorniškem pultu državnega zbora. Tudi v trač rubrikah časnikov ga ni. Bolj poznan je javnosti postal z odločnim vztrajanjem pri tem, da je treba namesto strankarskega kupčkanja ljudem dopustiti svoje župane izvoliti neposredno. V premoru med predzadnjim in zadnjim zasedanjem državnega zbora je Jančar v pogovoru za Našo skupnost takole strnil svoje vtise o enoletnem drgnjenju klopi v našem parlamentu: »Bilo je zelo zanimivo in pestro«.

Kaj je bilo po vašem mnenju v parlamentu najbolj narobe?

JANČAR: »Parlament se je preveč ukvarjal z dnevno politiko, namesto da bi predvsem skrbel za uskladitev zakonov in predpisov z novo ustavo. Preveč je bilo sprejemanja sklepov v slogu »vlada naj to, vlada naj ono«. Po mojem bi ji morali dopustiti, da v okviru svojih pristojnosti upravlja z državo in parlamentu poroča, kaj je storila. In če bi državni zbor zaznal, da se stvari odvijajo v napačno smer, bi ustrezno ukrepal. Vlado smo očitno razumeli kot prejšnji izvršni svet, kot da ni nobene delitve oblasti na različne veje.«

Zavrnitevčasne (polletne) zamrznitve poslanskih plač, češ da jih še kako zaslužite, je precej odmevala...?

JANČAR: »Poslanci smo res precej obremenjeni, nekateri sicer bolj, drugi manj. Najbrž ni poslanca, ki bi ne predsedel vsega tedna v parlamentu. Toda delo smo si sami naložili, saj mi oziroma vodje naših poslanskih skupin določamo dnevne rede zasedanj zbora in njegovih delovnih teles. Res pa je, da še tako velika obremenjenost ne opravičuje tega, da smo se izvzeli iz sistema določanja plač vseh drugih javnih delavcev. O naših plačah se sicer precej razpravlja, jasno je, da v razmeroma revni državi plače ne morejo biti ve-

PODALJŠANJE MANDATA NI SPREJEMLJIVO

strank, potem podpore seveda ne bo in blokade se bodo kar vrstile. Župan mora biti človek zaupanja, človek, ki bo znal različne interese strank pripeljati na skupni vlak, ki bi se mu lahko reklo blagostanje občine in občanov. Ne nazadnje smo župane že zdaj volili posredno, se pravi, izbrale so jih stranke. In kaj imamo? Več kot deset občin sploh ne deluje, v polovici prihaja do velikih motenj in blokad. Kaj to ni dovolj, napak preprosto ne gre ponavljati.«

Janez Jančar

Vi niste za podaljšanje mandata zdajšnjim občinskim skupščinam do konca prihodnjega leta?

JANČAR: »Jaz bi to obrnil takole. Šele danes smo začeli ugotavljati, koliko ljudi je sploh zaposlenih v državni upravi, šele zdaj se podatki zbirajo. Se pravi, najprej si moramo vzeti čas za temeljito pripravo reorganizacije državne uprave od vrha navzdol. Pri davčni upravi je to šlo relativno lahko, pri drugih resorjih bo zagotovo težje in bolj zapleteno. Vem, da je treba neke presekati, vendar pri lokalni samoupravi ne tako, da podaljšujemo mandat tem občinskim skupščinam. Volitve v nove organe, to je občinske svete, je treba opraviti in potem s pametnimi koraki nadaljevati preoblikovanje, združevanje ali razdruževanje dozdajšnjih občin v nove. Tega ni mogoče storiti v enem

letu, najmanj dve do tri bodo potrebna. To, da bodo v občinskih organih novi ljudje, bo najbrž olajšalo tudi zaplete in zagate, ki bodo nastale, ko bo treba razdeliti občinska premoženja.«

Aprila volitve torej bodo?

JANČAR: »To vprašanje, ali volitve aprila ali podaljšanje mandata, podobno kot tisto o županih ali območjih novih občin, spet zakriva druga bolj pomembna. Če bi mene vprašali, ali naj se Polje, Zalog, Zadobrova, Vevče združijo v novo občino, bi moral iskreno odgovoriti, da ne vem! Kaj bi to pomenilo za ljudi iz teh krajev? Bodo imeli več mestnih avtobusov, bodo smeti odvažali pogostejše, bodo ceste prej in bolje splučene, bodo komunalne storitve dražje ali se bodo pocenile in še vrsta podobnih vprašanj je, na katerih je treba ljudem še odgovoriti. Samostojnost ne da bi imela občina pomembne pristojnosti, ni veliko vredna. Zato je čas, da se v Ljubljani odločimo, kaj lahko ponudi mestna občina, da bo zadovoljila potrebe pretežne večine Ljubljančanov in na drugi strani, kaj morebitne manjše občine. Pri tem je najbrž treba vedeti, da samostojnost občine, ki bodo, če malce pretiravam, smele skrbeti za dve uličici in za javno razsvetljavo nekaj metrov pločnika in morda še nekaj kilometrov lokalnih cest, nimajo nobenega smisla.«

Vaše prepričanje, da si je treba za tako velike spremembe vzeti dovolj časa, ima tudi nasprotnike, denimo dr. Bučarja, ki govori malodane o politični sabotaži?

JANČAR: »Mogoče ima dr. Bučar tudi nekoliko prav. Vendar ne pri obtoževanju ljubljanskih občin, da zato, ker niso preveč navdušene nad pismom gospoda Strgarja, že nasprotujejo ustanovitvi mestne občine. Uspeh zamisli o dobro organizirani skupni mestni občini je lahko le plod skupne akcije vseh dozdajšnjih občin in seveda mesta. Ne nazadnje ne začnemo iz nič, nekaj je bilo že storjeno. Veliko pa je še treba storiti predvsem pri pojasnjevanju, kaj to pomeni za ljudi iz posameznih mestnih predelov. Na to mestni župan sam zagotovo ne more odgovoriti.«

Je potekel tudi za gradnjo obvoznice?

»Državni zbor je dogradnjo ljubljanske obvoznice podprl, tudi v vladi ni videti nasprotovanja, enako tudi ne z vrha mestne oblasti. V Mostah smo že prej namenili veliko pozornost temu projektu. To, da imamo traso obvoznice že dogovorjeno, je naša velika prednost pred tistimi, ki se že deset let o tem ne morejo dogovoriti. Zanimivo je, da je prav od tam slišati največ pripomb, češ da obvoznica ni potrebna. Seveda je tudi pri nas še nekaj spornih predlogov, denimo, ali predor pri Bizoviku podaljšati ali ne, vendar mislim, da bodo obveljali tisti, ki bodo strokovno dovolj trdno utemeljeni. Če bomo torej načrte v kratkem potrdili, potem bodo gradbeni stroji zabrnili najkasneje septembra ali oktobra prihodnje leto. Naj bo to naša skupna želja, poleg seveda tiste, naj bo novo leto srečno in uspešno za nas vse.«

Mm

STRANKE ZDRUŽENE V OBČINSKEM DEMOSU:
SLOVENSKI KRŠČANSKI DEMOKRATI IN KRILLO NARODNIH DEMOKRATOV SLOVENIJE, SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA, IN SOCIALDEMOKRATSKA STRANKA SLOVENIJE

ŽELIJO OBČANOM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO 1994. LETO

Občinski odbor demokratske stranke in poslanka v državnem zboru Danica Simšič
Želiva vesel božič in srečno novo leto 1994
Bralcem čestitava tudi k dnevu samostojnosti